

TOETSEN IN DE ONDERWIJSPRAKTIJK

INTRODUKTIE

In de vorige aflevering van Moer schreven we: 'in elk geval tegenover het lbo (waar milieu-invloeden zo duidelijk zichtbaar zijn) mag men zich niet bezondigen aan geïsoleerde essays over taal'. Vanuit dezelfde visie zouden wij nu kunnen schrijven: 'men bezondige zich niet aan geïsoleerde essays over luistertoetsen' - en met 'geïsoleerd' is nu bedoeld: los van alle buitentalige invloeden op het luistergedrag van de leerlingen, los van het maatschappijbeeld dat de leerkracht heeft.

Wij hebben dit keer uitvoerige aandacht willen geven aan toetsen in de onderwijspraktijk. Twee tweetallen treden de arena binnen: Helge Bonset en Jan Griffioen ter linker, de CITO-medewerkers Leo Prick en Hildo Wesdorp ter rechter zijde.

Een CITO-publikatie is inzet van de strijd, maar de bedoeling van B & G (zoals ze bij Prick en Wesdorp gaan heten) is algemener: aan de hand van CITO-metingen voor luistervaardigheid willen zij de effecten van objectieve studietoetsen op het voorafgaand onderwijs blootleggen. Centrale vragen komen aan bod:

als je luistert, heeft dat met jezelf en de maatschappij te maken? ;

is begrip een voorwaarde voor kritische reflectie? ;

onttrekt een reële communicatiesituatie zich niet aan iedere objectieve toetsing?

De discussies over validiteit en onderwijskundige waarde van toetsingen (ook los van selectie) zijn zo wezenlijk, dat we met genoeg een onmiddellijke reactie van Prick en Wesdorp plaatsen op de kritische beschouwingen van het andere duo. Zij poneren dat de maatschappijvisie van Bonset en Griffioen hen brengt tot angst voor exactheid en tot vaagheid in methode.

Hopelijk storten ook anderen zich in dit duel, met name mensen uit het basisonderwijs waar de gewraakte toetsen worden gebruikt (5e klas).

Joost van Roon levert verder vanuit het sociaal-pedagogisch onderwijs een reportage voor een experiment tot overbrugging van de taalkloof tussen milieus. Zijn verhaal over de samenstelling door studenten van een 'sociale' strip voor werkende jongeren ligt in het verlengde van onze artikelen in de vorige Moer over het lbo en 'taalachterstanden' bij arbeidersjeugd.

We willen nog even stilstaan bij het vertrek van onze redacteur Henk Hollaar, die mede schakel was naar het VON-bestuur. Wie Henk Hollaar maar even kent, komt onder de indruk van zijn werkkraft die dóórduwt ook als anderen verstek laten gaan. En onder de indruk van zijn trouw, zijn oplettendheid, zijn specialistische kennis. Hij heeft zeer veel verricht voor Moer, de redactie wil ook op deze plek haar oprechte dank daarvoor uiten.

Intussen is Helge Bonset (instituut opleiding leraren van het Nutsseminarium aan de Amsterdamse universiteit) in het redactieteam gestapt, en is de groep nog versterkt met de komst van Martin Bartling die nu de verbinding met het bestuur legt.

*Met hartelijke groet
de redactie*